

ISABEL ABEDI

„Kuždesio“ ir „Izolos“ autorė

Lučianas

d i d i m e i l ė s i s t o r i j a

Alma littera

Trečias

– AR JŪS vėl kartu? – Sekmadienio rytas, ir mano mama sėdi šalia manęs ant sudedamosios kėdės senojoje žuvų aukciono halėje, kur kas antrą mėnesio sekmadienį vyksta blusų turgus.

Jana nuėmė dulkių gumulėlį nuo seno Žvirblės lietpalčio, kabančio ant pakabo su visais kitais švarkais, palaidinėmis ir suknelėmis. Ant ilgo stalo priešais mus sugulė visi daiktai iš palėpės. Susidarė nemenkas rinkinukas. Be dušo radijo aparato metro stiliumi, senų karnavalių mano kostiumų, sidabrinio rankinio veidrodėlio ir Janos knygu, pirmiausia atsikratėme Žvirblės motinos dovanų: rudo molio gaubto sūriui pridengti, karštvynio rinkinio, trijų ant sienos kabinamų lėkščių su muzikuojančiais angelais, dantų krapštukų ežiuko iš žalio krištolo stiklo ir pastelinų spalvų žiedų servetėlėms su išpieštomis antimis.

Mudvi su Jana išėjome iš namų vos po septynių, bet toli gražu nebuvo iš pirmųjų. Milžiniškoje halėje jau stovėjo kokia penkiolika stalų.

Vis dar ankstyvas rytas, bet šįkart aš buvau išsimiegojusi ir jaučiausi beveik gerai.

Už langų į raudonai violetinį dangų pakilo žuvėdrų pulkas, netrukus pro stiklinius kupolus prasiskverbė pirmieji saulės

spinduliai. Jie nupiešė auksinius strypus ant akmeninių grindų ir šoko ant sunkių plieninių konstrukcijų. Žuvų halė su senomis degtų plytų sienomis ir gaubtu stogu iš geležies ir stiklo buvo viena iš priežasčių, kodėl mano motina kitados nusprendė pirkti butą netoli uosto.

Pastaraisiais metais mudu su Sebastianu čia sutikome Naujuosius metus. Grojo hiphopo grupė, ir kai vidurnaktį pabučiauvau Sebastianą, ant jo liežuvio gulėjo širdies formos sidabrinis auskaras, iš Sebastiano burnos jis atkeliavo į manąją, o iš ten ant kairės mano ausies lezgelio.

– Žemė praneša Rebekai. Žemė Rebekai. Ar girdi mane? Žemė Rebekai...

Jana stuktelėjo mane alkūne ir atkišo riestainį. Šviesius plaukus buvo susirišusi į uodegą ir kaip visada, kai nereikėdavo į darbą, buvo nepasidažiusi.

– Jei nenori kalbėtis apie Sebastianą...

– ...Tai ir nekalbėsiu. – Atsikandau riestainio, atsidusau ir sutikau Janos žvilgsnį. Dėl žydro megztinio aukštu kaklu jos akys dar labiau žvilgėjo nei įprastai, ir ne pirmą sykį pagalvojau, kiek mažai esu panaši į mamą. Jos veidas aiškus, rimtas, truputėlį mažylus, net tuomet, kai ji juokiasi. Šita išraiška matyti ir jos vaikystės nuotraukose. Ji iš tų žmonių, kurie sendami mažai keičiasi arba jau vaikystėje turi suaugusiojo veidą.

Nusipurčiau cukraus pudrą nuo megztinio.

– Atsakymas „ne“, – tariau. – Mudu su Sebastianu nesame vėl kartu, bent jau ne taip, kaip tu galvoji. Mes... draugai.

Janai tarp antakių įsirėžė raukšlėlė.

– Okei, okei. – Pavarčiau akis ir nusilaižiau nuo pirštų marmeladą. – Na, bent jau kažkaip panašiai. Nėra sekso, jei tu tai nori žinoti.

Dabar jau atsiduso mano mama.

– Vilkelį, tau greit septyniolika, esi apsišvietusi, ir aš tavimi pasitikiu. Tenoriu, kad tu būtum laiminga. O tu kažkodėl tokia neatrodai.

Ji patylėjo.

– Ar jūs kalbėjotės apie judu? Turiu galvoje, apie savo santykius?

– Na taip. Truputį. – Padėjau į šalį riestainį ir užkėliau ant stalo dėžę su senomis kompaktinėmis plokštelėmis. Vakar popiet mudu su Sebastianu surūšiuojome jas pagal abėcėlę, taigi „Bushido“ atsidūrė po Benjamino Bliumcheno, o „Hells Angels“ – prie „Hexe Lilli“.

Penktadienio vakarą Sebastianas buvo mano gelbėtojas. Neklausinėjo, man nereikėjo nieko aiškinti, juk būčiau nežinojusi, ką pasakyti.

Mano mintys sukosi apie vieną ir tą patį. Mačiau jį priešais save, nepažįstamąjį šviestuvų salone po lempučių medžiu. Ir galvojau: „Tai ne atsitiktinumas.“

Tai negali būti atsitiktinumas.

Nemaniau, kad be Sebastiano išvis užmigčiau. Jis laikė mane glėbyje, kol akys galų gale sulipo. Jo kvapas buvo toks geras, raminantis, toks... paties Sebastiano kvapas. Ir iš tiesų – tą naktį nieko nesapnavau. Mano baimė neišnyko, ji glūdėjo kažkokiam slaptame kampelyje, bet Sebastiano buvimas ją tramdė – lygiai kaip ir mano mintis apie nepažįstamąjį.

Kitą rytą kankinausi mėgindama visa tai pamiršti ir išstumti tą tuštumos jausmą viduje, ir galiausiai viršų paėmė mano nešvari sąžinė.

Visą laiką mąščiau apie mįslingą nepažįstamąjį, kuris išniro iš niekur ir vėl pradingo, o aš nesugalvojau nieko geriau, tik suteikti savo buvusiam draugui vilčių.

Susirūpinusi atsiprašiau jo ir bandžiau paaiškinti, kad man paprasčiausiai reikia dar kiek laiko. Sebastianas reagavo neįtikėtinai. Jis gnybtelėjo man į nosį ir pasakė, kad jam tai viskas tinka, mes galime būti draugai. Tik iš jo akių mačiau, kad meluoja.

– Mam, o kaip tau su tėčiu kitados buvo? – paklausiau. Mama kaip tik klįjavo kainas ant knygų. – Turiu galvoje, kaip jis jautėsi? Jis tave mylėjo, ir tau... buvo ne tik draugas?

Mano tėvas ir Jana pažinojo vienas kitą nuo trečiųjų gyvenimo metų. Jie gyveno kaimynystėje ir praktiškai užaugo kartu.

Kad yra lesbė, mama žinojo dar būdama mergaitė. Man tai nieko neįprasta, užaugau su ta mintimi ir klausimo, ar aš šiuo atžvilgiu tokia kaip ji, niekuomet nekėliau. Ir vis dėlto net jei Jana niekada apie tai neprisitarė, spėjau, kad į vyrų popžvaigždžių nuotraukas, kuriomis penktoje ar šeštoje klasėje nukabinėjau savo sienas, kaip ir į mano svaičiojimus apie mūsų muzikos mokytoją septintoje klasėje, reagavo su palengvėjimu.

Jana šyptelėjo.

– Tavo tėtis buvo daug daugiau nei draugas, ir tu tai žinai. – Ji pasiėmė iš dubenėlio gražai centą ir švelniai pasukiojo jį tarp pirštų. – Tėtis ir aš buvome dvi vienos monetos pusės, nuo pat mažumės. Dievinom tą pačią muziką, tas pačias knygas. Jautėm vienas kitą net būdami skirtingose vietose.

– Kaip tai?

Jana žvilgtelėjo į mane.

– Negaliu kaip reikiant paaiškinti, – tarė ji ir gūžtelėjo pečius. – Bet kai man studijų metais prasidėjo apendicito priepuolis, tavo tėtis atostogavo Amerikoje. Kaip tik tą akimirką, kai mane išvežė greitoji, suskambo telefonas. Tavo tėtis pagalvojo apie mane ir paklausė savęs, ar man viskas gerai. – Jos šypsena

atrodė truputį liūdna. – Tokie dalykai gyvenime nedažnai pasitaiko, – tarė ji. – Meilė turi tiek daug vardų, o tavo tėčio ir mano meilė buvo labiau platoniška – bent jau iš mano pusės. Vienintelis kartas, kai miegojome drauge, buvo ta naktis, kai pradėjome tave. Buvo nuostabu, bet pirmiausia dėl to, kad dėl šito atsiradai tu. Ir visai nesvarbu, kaip yra dabar, – už tai aš jam būsiu dėkinga amžinai.

Kai Jana pakėlė akis, jos išdavikiškai žvilgėjo. Kaip tik norėjau klausti, kada ji paskutinį kartą kalbėjosi su tėčiu, bet mus nutraukė.

– Kiek kainuoja? – Moteris raudonais akiniais laikė pakėlusią knygą. Viršelyje buvo pavaizduotas vyrėlesnio vyriškio veidas. Jo kakta buvo aukšta, žvilgsnis skvarbus, burna ciniškai iškreipta. Knyga buvo pavadinta „Pamirštasis literatūros kritikas“. Autoportretas.

Suraukusi kaktą žvilgtelėjau į Janą.

– Už tris eurus knyga bus jūsų, – tarė ji pirkėjai.

Moteris kiek pavartė knygą ir atidėjo į šalį. Kol žvilgsniu keliavo per kitas blusių turgaus prekes ant mūsų stalo, pasičiupau knygą ir apžiūrėjau nugarėlę.

Jo bijoma, jis gerbiamas, jį myli nedaugelis – Viljamas Alekas Ridas, žodingiausias Anglijos literatūros kritikas, pasakoja savo gyvenimo istoriją ir taip atskleidžia stulbinamą sielos vaizdą žmogaus, kuris gyvas būdamas buvo pramintas „žmogumi su mirtina plunksna“. Ridas, gimęs Amerikoje, įtakingų rašytojų draugas, pradėjo karjerą „Los Angeles Daily Times“. Tačiau išgarsėjo visame pasaulyje dirbdamas kritiku Londono „Times“, kurio literatūros redakcijai vadovavo bene dvidešimt metų. Ridas mirė 1969 metais sulaukęs beveik devyniasdešimties savo gimtinėje Amerikoje.

Viljamas Alekas *Ridas*? Dar sykį apsakau knygą ir apžiūrėjau liesoką veidą. Alekas Ridas – taip vadinosi mano tėtis. Mano senelis, pernai miręs nuo širdies infarkto, vadinosi Viljamas Ridas.

– Ar šitas vyras... man giminė? – sukuždėjau mamai žvilgsniu rodydama į knygą.

Ji linktelėjo.

– Tavo prosenelis, – paaiškino.

Dėbtelėjau į mamą.

– Labai apgailestauju, – tariau, kai moteris vėl ištiesė ranką prie autobiografijos. – Mano mama apsiriko. Deja, šis egzempliorius neparduodamas.

Moteris susiraukė.

– Taip jūs nieko nepelnysit. Na tiek to, gražios dienos jums.

Ji nuėjo, o aš perliejau Janą pasipiktinusi žvilgsniu.

– Tai šeimos istorija, mam! Tu man niekuomet nepasakojai, kad tėčio senelis parašė knygą! O dabar nori ją paprasčiausiai parduoti?

– Labai atsiprašau. – Jana tarsi gindamasi kilstelėjo rankas. – Nežinojau, kad tu domiesi tokiais dalykais. Man regis, jis buvo tironas. Senelis Vilis kartą pasakojo apie jį. Jis negalėjo jo pakęsti, o tavo tėtis irgi niekuomet apie jį nekalbėjo. Jis tikrai nepyktų, jei mes tą knygą iškištume. Bet jei ji tau svarbi...

– Taip, svarbi. – Aš atsiverčiau knygą ir pasklaidžiau priedą, jame buvo įdėti keli kritiniai straipsniai, taip išgarsinę mano prosenelį. Nustebusi stabtelėjau, kai akys užkliuvo už Lovelo vardo.

– Ei, tai Tigro mėgstamiausias autorius! – Šyptelėjau. – Rytoj tai jam nunešiu, pažiūrėsime, ką jis pasakys.

– Gal pirmiausia derėtų pačiai perskaityti, ką tavo prosenelis parašė apie tą vyrą, – perspėjo Jana. – Manychiau, jis aukštino tik

savo mėgstamiausius. Kitus draskė į skutelius. Žiūrėk, kad šis lauknešėlis nepagadintų tavo anglų kalbos pažymio.

– Tikrai. – Nusijuokiau, kai permėčiau akimis menkinančias eilutes, kurias mano prosenelis parašė apie Lovelo kūrinčius. Nugarėlės tekstas nepersūdė: „mirtina plunksna“ – taikliai pasakyta. – Galbūt padovanosiu ją Tigrui atsisveikinimo proga, kai abitūros atestatas jau gulės kišenėje, – tariu ir užverčiau knygą. – O iki tol pasiliksiu ją sau.

Paslėpiau knygą krepšyje, baigiau valgyti riestainį ir pūstelėjau šilto kvapo į plaštakas. Halė nebuvo itin gerai šildoma. Jei sėdėsime čia visą dieną, pasidarys visai nejuoku.

– Kaip manai, kiek už ją prašyti?

Jana kyštelėjo man po nosimi ploną kišeninio formato knygėlę. „Sapnai kaip vidinių klausimų išraiška“ – taip buvo užrašyta tamsiai mėlyname fone šalia didelio mėnulio apskritimo. Šios knygos autorė – Jana. Parašė ją vos baigusi studijas, tais laikais knygą neblogai pirko. Tačiau jau kelerius metus knygos rinkoje nebuvo, ir, kiek žinau, Jana paskutinius egzempliorius išdovanojo savo klientams.

– Nenutuokiu, – sumurmėjau. Ko jau ko, bet apie sapnus svarstyti visai nenorėjau. – Čia šaltoka, – tariu. – Nueisiu atinešti kavos. Gal ir tu norėtum?

– Verčiau jau arbatos. Ir ilgai neužtruk, o tai dar, ko gero, išparduosiu daiktus, kuriuos tu norėtum sau pasilikti. Ar esi tikra, kad nesugalvotum, kaip panaudoti gaubto sūriui?

– Bjaurybė Jana! Na gerai, einu.

Atsistojau ir išėjau ieškoti gėrimų, tačiau netoli tenuėjau. Man patinka blusų turgūs, dar vaikystėje Jana su Žvirble mane čionai vesdavosi. Galėdavau visą amžinybę knaisiotis sename

šlamšte, kol surasdavau ką nors tinkamo. Ir šiandien nepajėgiau tiesiog praeiti pro kitus prekystalius ir sulig kiekvienu žingsniu jaučiausi vis geriau.

Ei, Beke, pamaniau patenkinta, sveika sugrįžusi. Šalia įprastų porcelianinių figūrėlių, stikliukų degtinei, senų laikrodžių ir senienų buvo siūloma tikrai puikių dalykėlių. Ant vieno prekystalio kartu su iš JAV armijos nukniauktais daiktais gulėjo pora juodų parašutininko batų su išsiuvinėtomis rožėmis ir rožiniais batraiščiais. Tiko kaip nulieti, tačiau aiškiai ne mano kišenei, taigi atsidususi atidaviau juos. Užtat išgijau „Pulp Fiction“ filmo plakata, dvi Mando Diao kompaktines plokšteles ir Lorelei murkiantį kailinį žadintuvą iš serialo „Gilmoro merginos“. Žinoma, netikrą, bet tas tipas, kuris jį man pardavė, buvo padaręs jį savo buvusiai draugei. Svarčiau, gal padovanoti žadintuvą Žvirblei, tačiau suradau jai kai ką geresnio: mėgstamiausios jos dainininkės Joanos Armatrading plokštelę, savininkė pardavė už tris eurus.

Ant kito prekystalio radau vadovą, kaip daryti kaukes. Ideali dovanai Zuzei, greitai jos gimtadienis. Ji be proto pavydėjo man tėčio ir jo žmonos Mišelės, nes jie abu dirbo kino versle, ir niekaip negalėjo suprasti, kodėl aš nelankau jų Los Andžele.

Tėtis Santa Monikoje dirbo reklaminių filmų gamyboje, o Mišelė vadovavo agentūrai, siūlančiai kino žvaigždėms asmeninius asistentus.

Aš pasimatydavau su tėčiu Vokietijoje, jis lankydavo mane tris ar keturis kartus per metus, bet vengiau vykti atostogų pas jį į Ameriką. Dėl Mišelės, su kuria tėtis išsikėlė į Los Andželą prieš septynerius metus.

Jei kada pakeisčiau nuomonę, kaskart prisiekdavau Zuzei, kad būtinai pasiimčiau ir ją. O už tai Zuzė turėjo pažadėti, kad

neskalambys apie tėčio žmonos profesiją visais varpais. Nieko nėra siaubingiau, kaip būti kvočiamai apie tai.

– Penkiolika eurų, – pasakė jauna moteris, kai paklausiau, kiek norinti už tą knygą. Man tokia kaina už parankinę knygą pasirodė kiek per didelė, bet moteris leidosi derėtis, o knyga atrodė gera.

Čia buvo nuotraukų, kaip pasidaryti dirbtines žaizdas, bjaurias ataugas ir visokias įmanomas siaubo kaukes. Taigi padėjau ant prekystalio penkiolika eurų ir jau ketindama dėti knygą į krepšį, išgirdau kimų balsą:

– Kai ką pametei.

Balsas skambėjo kažkur kairėje, netoli mano ausies, šįkart jį atpažinau.

Ne atsitiktinumas! – šaukė mano vidinis balsas. *Ne atsitiktinumas.*

Atsisukau – labai labai lėtai.

Už manęs stovėjo nepažįstamasis. Ant ištiesto delno gulėjo mano raudonasis grotuvėlis, kuris iki šiol buvo prisegtas prie švarko. Negalėjau ištarti nė žodžio. Kai čiupau grotuvėlį, mano pirštai virpėjo. Kažkuo to vaikino plaštaka pasirodė keista. Bet jis jau buvo atitraukęs ranką.

Sugniaužiau rankoje grotuvą. Jaučiau savo pulsą, bet krūtinėje vėl buvo tasai kitas jausmas, kurį taip sunku apibūdinti. Kažkas manyje nurimo, nors žodžiai siautė galvoje tarsi uraganas.

Nepažįstamasis nieko nepasakė, tik žiūrėjo į mane. Jis buvo maždaug mano ūgio, taigi mudviejų akys viename lygyje, vėl pajutau tą karštligišką iš jo sklindančią įtampą. Kūnas lyg katės, atrodė, kad jis daug bėgioja, kad judėti gryname ore jam malonu. Jis kvepėjo oru, vėju ir lietumi.

Šįkart jis buvo su juodu odiniu švarku – pankišku drabužiu su sidabrinėmis sagtimis ir visokiomis kniedėmis, taip pat prisiderinęs tinkamus džinsus. Kojas įsispyręs į juodus suvarstomus batus. Tankūs juodi plaukai krito ant kaktos taip, kad jis (kalbant raudonplaukės padavėjos iš šviestuvų salono žodžiais) atrodė ne *kažkaip*, o begėdiškai seksualiai.

Stovėjome tiesiai vienas priešais kitą. Jo akys buvo tamsiai, beveik juodai mėlynos. Negalėjau suprasti, kur baigiasi lėliukės ir prasideda rainelė, ir pagalvojau – negalėčiau žiūrėti į jo akis valandų valandas, kad tai nustatyčiau.

Atsikrenkščiau.

– Ar tu... prieš porą dienų... trečiadienio naktį... stovėjai priešais mano namus? – pralemenau.

Vaikino lūpose atsirado šypsnyšys. Apatinė lūpa buvo kiek putlesnė už viršutinę, tai jo veidui suteikė užsispyrimo.

– Manyčiau, taip, – atsakė tuo kimiu balsu.

Nurijau seilę.

– Manytum? Ką tai reiškia – manytum?

– Nežinojau, kad tai tavo namas. – Jis šyptelėjo puse lūpų, kairiame skruoste atsirado duobutė.

– Bet ką... ką tu ten veikei? – To idiotiško gumulo gerklėje niekaip negalėjau nuryti.

– Gerai nežinau. O ką tu veikei? – Jo tamsiai mėlynos akys manęs nepaleido. Regis, stebėjo mane taip pat kaip aš jį. – Kodėl tu stovėjai prie lango?

Ne tavo reikalas. Ko iš manęs nori? Kaip tau šauna į galvą – uždavinėti tokius klausimus? Maždaug taip galėjau atsikirsti.

O pasakiau štai ką:

– Aš bijojau.

Nepažįstamasis vos vos lėtai linktelėjo. Vis dar nenuleido nuo manęs akių, tik šypsena pradingo.

– Tai tau veikiausiai reikėjo oro, – atsakė tyliai. – O man šviesos. Ir viena, ir kita padeda nuo baimės.

Šviesos?

– Ar dėl to atėjai į šviestuvų saloną?

Vaikinas gūžtelėjo pečiais.

– Ir dėl to.

– O dėl ko dar?

– Girdėjau, kad valgyti yra gerai. – Jis šyptelėjo. – O kaip sekasi plikagalviui su kostiumu? Ar jis surado savo datulę?

Palaukite. Kas gi čia dabar? Ar jis iš manęs šaipysis?

– Nejuokinga, – atsikirtau nudžiugusi, kad vėl galiu normaliai kalbėti. – O tu neatsakei į daugybę mano klausimų. Ko ieškojai vakarėlyje? Ką veiki čia? Jei tu mane persekioji, tai... ei, atsargiau! – Aš šoktelėjau į šalį, nes į mane atsitrenkė jaunas vyrškis. Jis ant pečių tempė milžinišką porcelianinį tigrą, o jo palydovė (blondinė su tigriniu paltu) susijaudinusi trepinėjo jam iš paskos.

– Girdi, Robertai. Tik neišmesk jo, nes...

Vaikinukas linksmai žvilgtelėjo porelei iš paskos.

– Jei neklystu, čia vieša vieta, – atsakė vėl atsisukęs į mane ir ironiškai pridūrė: – Galėčiau tavęs to paties paklausti. Ar tu mane persekioji? – Jo akys tiriamai nužvelgė mane.

– Ką čia paistai! – dėbtelėjau į vaikiną supykusi. – Žinoma, kad ne! Ir kas tu toks apskritai?

Jis persibraukė ranka per tamsius plaukus. Staiga suglumo. Veidas tapo švelnus, pažeidžiamas, tarsi būtų prasivėręs menkutis plyšelis. Ne – neprasivėrė. Tai *aš* jį padariau.

– Dabar jau sakyk, – iškošiau. – Kuo tu vardu?

Vaikinas palenkė galvą.

– Tu man pasakyk.

– Ką? – Aš žingtelėjau atgal. – Koks mano vardas?

– Ne. Kuo aš vardu.

Mano širdis ėmė daužytis.

– Ar tau visi namie?

Pardavėja, prie kurios prekystalio mes vis dar stovėjome, susirūpinusi palinko prie manęs ir paklausė, ar viskas gerai.

Aš linktelėjau. Ir tada mes abu atsitraukėme per žingsnį atgal, taip tobulai susiderinę, tarsi studijavę choreografiją.

Ir vėl vaikinas nužvelgė mane glumindamas. Man atrodė, kad jis kažko ieško. Kažko manyje arba šalia manęs. Negalėjau to paaiškinti.

– Pamišk. Nerimtai pasakiau, – tarė jis.

Gal šitas bičas ne viso proto? Gal narkomanas? O gal ir aš nesveika?

Vaikino žvilgsnis nuslydo nuo mano veido žemyn. Tamsūs jo antakiai susijungė, dabar jis atrodė nustebeęs, dar daugiau – išsigandęs. Į ką jis dabar spokso? Gal aš raupsuota?

Kitas jo klausimas mane visai išmušė iš vėžių.

– *Carpe diem?*

Tai skambėjo kaip klausimas. Jis ištiesė ranką, tarsi norėtų sučiuopti kažką man ant kaklo, pajutau, kaip jo pirštai perbraukė per mano marškinėlių medžiagą, visai lengvai, tai net nebuvo prisilietimas, bet man tas judesys toks pasirodė.

Aš krūptelėjau.

– Ką? – Instinktyviai sugriebiau kaklo pakabutį ant sidabrinės grandinėlės. Tai buvo saulė, maždaug tokio dydžio kaip

dviejų eurų moneta. Šitą grandinėlą man padovanojo tėtis, kai buvau šešerių. Pirmosios dienos mokykloje proga. Tie žodžiai buvo išgraviruoti saulės skritulyje.

– *Seize the day*, – sumurmėjo vaikas. – Griebk dieną. Tie žodžiai šitai reiškia, ar ne?

Mano burna staiga perdziūvo. Taip, tie žodžiai šitai reiškia – ir ši sentencija jau tūkstančius kartų buvo naudota kaip reklaminis šūkis. Tačiau tėčiui ir man dar gerokai iki to šie žodžiai turėjo ypatingą reikšmę, ir būdas, kaip vaikas juos ištarė, irgi nebuvo toks, lyg žinotų šią sentenciją iš kokios nors itin prabangios parduotuvės.

Jis taip žiūrėjo į saulę man ant kaklo, lyg norėtų joje akimis skylę išdeginti.

Aš suėmiau pakabutį ranka.

– Ko tu iš manęs nori? – sukuždėjau.

Vaikas kelis syk sumikčiojo ir pirmą kartą nunarino akis. Prikando apatinę lūpą, tarsį nežinotų, ar ištarti žodžius, kurie sukosi jam ant liežuvio.

– Sveika, Beke!

Aš krūptelėjau ir skubiai žvilgtelėjau sau per petį. Zuzė! Dieve, kaip tik dabar! Ji stovėjo maždaug už dvidešimt metrų ir mojo abiem rankomis, o tada pradėjo skintis kelią pro žmones mūsų link.

Nekreipiau į ją dėmesio, vėl atsisukau.

Tačiau čia nieko nebebuvo. Vaikas dingo be pėdsakų.

Po akimirkos Zuzė stovėjo šalimais ir spoksojo į mane.

– Kas gi čia vėl vyksta? Gal tave ką tik ištiko širdies smūgis? – Ji trūktelėjo mane už rankovės, vos spėjau paslėpti už nugaros vadovą kaukių gamintojams. Laimė, ji neklausinėjo apie vaikina, gal išvis jo nepastebėjo. O dabar nebūčiau pajėgusi apie jį kalbėtis.

– Viskas gerai, – šiaip taip pralemenau ir bandžiau nutaisyti normalią veido išraišką, nors žinojau, kad Zuzė tuo nepatikės. Tačiau netrukus man paaiškėjo, kodėl draugė neužkapojo manęs klausimais.

– Beke, aš eisiu į pasi-maaaatymą, – išdainavo ji. – Dima nori kitą šeštadienį su manimi eiti į kiiiiiną. Jis parašė man žinutę, ar gali patikėti? Štai. – Zuzė atvožė savo mobilųjį ir pakišo man po nosimi.

Aš įsispoksojau į ekraną.

– Šaunu, – sumurmėjau.

– Šaunu? – Zuzė vėl užvožė mobilųjį. – Tai galaktiška, Beke. Vienintelis klausimas – kaip išverti rytdieną. Mėšlas, ar šeštadienis negalėtų būti rytoj? Arba iškart dabar? Tu turi mane užimti. Nueik su manim į Rotušę – į vaško figūrų muziejų. Arba į parkrantę. Arba į bažnyčią. Pas plastikos chirurgą. Bet kur. Geriausia – apsipirkti. Man būtinai reikia naujų drabužių.

Aš vos vos šyptelėjau.

Zuzė mūvėjo platėjančias velvetines kelnes turkio ir rudos spalvos dryželiais ir vilkėjo turkio spalvos odinį pončą. Jos ausyse kabaldžiavo auskarais paversti firmos „Maegde und Knechte“ raktų pakabukai, o per pečius buvo persimetusi oranžinį kailinį krepšį su seifo spyna. Jei žlugtų jos ketinimas tapti kaukių meistrė, Zuzė lengvai gautų stilistės vietą.

– Ar tu čia jau apsižvalgei? – paklausė ji, nelaukdama mano atsakymo. – Ten fainas prekystalis su naudotais daikčiukais ir – oho, ką mes čia matome? – Zuzė mostelėjo kairėn. Mano širdis vienai sekundės daliai stabtelėjo, bet kai akimis nusekiau atkištą Zuzės pirštą, nusivylusi iškvėpiau orą. Ten buvo tik Šeila. Ji su Džene ir Paula iš mūsų klasės rymojo prie plieninių turėklų ir

buvo tokia išsipuošusi, lyg dabar būtų ne rytas. O jau ypač keistas buvo jos mėsos spalvos megztukas su tokia gilia iškirpte, kad Zuzė palydėjo ją žodžiais „Galiu matyti tavo širdį“.

Atkišusi ranką Šeila spoksojo į mus.

– Kud kuda, kud kuda, padėjau kiaušinį, kud kuda, kud kuda, aš tokia susijaudinusi, – cyptelėjo Zuzė ir nusijuokė, kai trys gracijos pabrėžtinai nusisuko į kitą pusę. – Eime, Beke, bėkim kuo toliau nuo šitų ligonių.

Netarusi nė žodžio nusliūkinau paskui savo draugę tarp prekystalių. Vis dar buvau kiek sutrikusi ir pirmą kartą gyvenime Dimai buvau už šį tą dėkinga. Jis bent jau nukreipė Zuzės dėmesį tiek, kad ji nepastebėjo, kas dedasi su manimi.

Po kiek laiko priėjome laikrodį, ir staiga man kniestelėjo, kad Jana jau gerą valandą laukia arbatos.

– Tikrai nebuvo būtina pirkti arbatą Indijoje, – pasakė mama, kai susikrimtusi pastačiau puodelį arbatos ant stalo. Pinių gražos dubenėlyje buvo gerokai apmažėję, rodos, gaubtas sūriui rado naują savininką.

Jana apglėbė rankomis puodelį ir pūstelėjo į arbatą.

– Sveika, Zuze, – pasveikino ji mano draugę. – Na, kaip ten atmosfera namuose? Ar skaičių eržilas grįžo iš Hanoverio?

Zuzė suvaitojo.

– Oi, palikim tą reikalą ramybėj. Jis juk iš tikrųjų bandė įkalbėti mano mamą, kad aš už tai nusipelniau mėnesį namų arešto, kai viskas paaiškėjo.

Jana šyptelėjo.

– Vadinasi, jūsų nedidelė akcija pavyko?

– Dar ir kaip. – Zuzė klestelėjo ant mano kėdės. – Tasai idiotas septyniolika kartų apibėgo degalinę, kol pamatė, kad kažkas

ne taip. Žinoma, aš neatsiliečiau, kai jis skambino, bet po to, deja, jis pabandė laidiniu telefonu. Ką padarysi, bet jis bent jau šiek tiek pasivažinėjo. – Zuzė sukikeno. – Laimė, mano motiną dėl savo meilės nuotykių taip graužia sąžinė, kad ji man atleido. Na? O kaip pas jus? Jau ką nors pardavėt?

– *Mes* – ne, bet aš pardaviau. – Jana išsitraukė keletą banknotų iš kišenės ir mostelėjo į drabužių kabyklą. – Du odinius švarkus, Žvirblės lietpaltį ir tavo seną mergelę žudikę, Rebeka, – su visu žiogeliu. – Ji mirkstelėjo man. – Ak taip, ir dar – savo knygą apie sapnus. Ką tik padovanojau paskutinį egzempliorių.

– Padovanojot? – paklausė Zuzė.

Jana gūžtelėjo pečiais.

– Tasai tipas būtinai jos norėjo, o atrodė taip, lyg nė cento kišenėje neturėtų, taigi atidaviau.

Tai irgi mano mamos bruožas – nepažinojau nieko daugiau, kas būtų toks dosnus kaip Jana, nors visai to nesureikšmindavo.

– Kuo galiu padėti? – Mama pasisuko į senyvą poniją, kuri kaip tik laikė rankoje dantų krapštukų ežį.

– Žavus daikčiukas, – suburkavo ponija. – Kiek už jį prašot?

– Penkiasdešimt centų, ir ežys jūsų, – džiugiai atsakė Jana ir pradėjo posmuoti išgalvotą istoriją apie šito daikčiuko kilmę.

Aš per visą tą laiką neištariau nė žodžio. O ką gi galėjau papasakoti? Ei, mama, Zuze, klausykit, man per kelią vis perbėga toks keistas tipas, kuris mane kažkaip... erzina? Bet gal ir žavi? Nesvarbu, kaip tai pavadinsiu, žinojau, kad negaliu žodžiais įvardyti to, ką iš tiesų jaučiu.

Pasiėmiau veidrodį ir ėmiau apžiūrinėti tėčio dovanotą pakabutį. Saulutė buvo iš sidabro, akytės padarytos iš dviejų mažų rubinų. Tačiau veidrodyje pamačiau dar kai ką – tai yra, kaip tik nepamačiau.

Frazės *Carpe diem*, kurią neseniai ištarė tasai nepažįstamas vaikinai, nebuvo matyti. Mat žodžiai buvo išgraviruoti kitoje saulės pusėje.

Apie tai aš net nepagalvojau, bet juk taip buvo.

Veltui mėginau nustumti gerklėje įstrigusį gumulą. Gal pakabutis apsisuko? Apsukau jį, bet jis tučtuojau vėl atsivertė į savo tikrąją padėtį. Saulės spinduliukai buvo sutvirtinti su grandinėle, taigi ji negalėjo apsisukti, tai neįmanoma!

Kaip, po galais, vaikinai sužinojo, kas išgraviruota kitoje pakabučio pusėje?

Apžvelgiau didžiulę turgaus halę. Šimtai žmonių vaikštinėjo tarp prekystalių.

Bet tasai, kurio aš ieškojau, buvo dingęs.